

Mezhepsizlik

Category: Kitapcy, Sözlär

написано kitapcy | 22 января, 2025

Mezhepsizlik MEZHEPSIZLIK

Mezhepsizligiň (bimessepligiň) düýbünü tutan – yslam dinini daşyndan ýykmaga güýçleri ýetmänsoň, içinden ýykmagy maksat edinip, musulman ýurtlary agzalalyga salmak isleýän iňlis imperializmidir.

Iňlisleriň pitne-pesat çykaryp musulmanlary çökertmek bilen asyl maksatlary Ýakyn Gündogaryň baý nebit ýataklaryny ekspluatatirlemekdir. Iňlis imperialistleri mezhepsizligi ilkinji bolup wahhabylyk ady bilen öz hyýanatçylyklaryna wepaly Saud Arabystanly din alymsumagy Muhammet ibn Abdylwahhaba gurdurypdyrlar. Bu dinden çykan sapyk adam käbir şahsy bähbitlere kowalaşyp, iňlis içaly sy Hemper bilen dil birikdirdi we iňlisleriň yslamyýeti ýok etmek işlerine öňäýak boldy.

Muhammet ibn Abdylwahhab Ibni Teýmiýäniň Ehli-sünnete dogry gelmeýän kitaplarynyň täsirine düşüpdi we «Nejd şeýhi» ady bilen tanalyp başlapdy. Onuň öňe sürýän pikirleri iňlis sermaýasynyň we iňlis ýaragynyň penakärliginde arap çarwalarynyň ýolbaşçysy Muhammet ibn Saud tarapyndan goldandy. Sapyk din «alymy» Ibni Teýmiýäniň öňe sürýän pikirleri bilen Hemperiň toslap tapan bolar-bolmaz ýalan-ýaşryklaryndan emele gelen ideologiýa wahhabylyk diýip at berildi. Abdylwahhabyň ogly Muhammet 1738-nji ýylda wahhabylygy yglan etdi. Wahhabylyk iňlisleriň syýasy we harby hemaýatkärliginde tutuş Arabystana ýaýrady.

Wahhabylara ynanan Deriýýäniň häkimi Abdyleziz ibn Saud ilkinji bolu 1791-nji ýylda Mekgäniň emiri şerif Galyp ependä garşy uruş yglan etdi. Ol ilkibaşda wahhabylygy gizlin ýollar arkaly mazaly ýaýradypdy. Netijede, ol sansyz-sajaksyz musulmanlaryň ganyna galyp, aýal-ebatlary, çaga-çugalary we mal-garalary oljalady we ejiz biçäre edibilen sütemkärligini etdi.

Olardan başga-da, Müsürde ýykgynçylykly işleri alyp barýan iňlisler «tagmaly» mason Muhammet Abdony ulandyılar. 1905-nji ýylda Osmanly soltany Abdylhamyt II tarapyndan Kairiň müftüsi wezipesinden boşadylan Abdo Soltan Abdylhamyt II tagtdan düşürilensoň, ýykgynçylykly işlerine iňlisleriň goldawy bilen şägirdi Jemaletdin Efgany bilen dowam etdi...

Bularyň nobatdaky aýakçylary bolan mealçylar hak mezhepleri we tasawwufy inkär edip, tasawwuf beýikleri bolan öwlüýädir welileri müşriklikde aýyplamakdan çekinenoklar. Bu niýet-maksatlaryny garaňkylyga bürän betpygyl adamlar Gurhany diňe özleri bilýän we okaýan ýaly görnüş bermäge çalşyp, sünni mezheplere eýerýän hakyky musulmanlary we hakyky tasawwufçylary ylymsyzlykda we müşriklikde aýyplap, özleri küfüre girýär.

Olar Ymam Agzam, Ymam Şafygy, Ymam Ahmet ibn Hanbal, Ymam Mälik hezretleri hakynda delilsiz we ýerliksiz pikirler ýaýradyp mömin-musulmanlaryň päk ýüreklerini, arassa aňlaryny bulamaga çalyşýarlar. «Möjek ümürlü howany gowy görýär» diýip ýönelige aýdylmandyr. Bu messepsizler şeýle bir tüýsüni üýtgetmäge ökde welin, aýdar-diýer ýaly däl, hamala, yslamyň 1400 ýyllyk taryhynda gelip-geçen munça alymlar, munça weliullahlar hakykaty görmändirler, şu gurrumsaklar hakykaty bilýärmişinler we diňe özleriniň hakykaty bilýändiklerini adamlaryň aňyna guýmaga çalyşýarlar. Olar öz guşbeýinlerine görä Gurhana many çayyp, 1400 ýyldyr Gurhan we Sünnet ýolundan birjigem gyşarmadyk we bu hususda hiç hili gyşarma göz ýummadyk ýokarda ady agzalan dört beýik alyma «mezhepçilik edip musulmanlaryň arasyny böldüler» diýip aýyplama gaflatyna düşenlerini özleri-de bilenok.

Ymam Agzam hezretleriniň sahabalardan ençemesiniň ylym söhbetlerinde bolan ylym ummanydygyna garamazdan, bu mealçylar hiç bir tutaryksyz bular ýaly beýik yslam alymlaryna hapa ýöňkemäge synanşyp, yslam alymlaryny Gurhanyň aýatlaryndan bihabarmyş ýaly görkezjek bolup arryklaryny gynaýarlar. Ýogsa-da, olaryň öz aýdyşy ýaly hemme zady Gurhanda görmek isläp, Gurhanda agzalmadyk zatlary-da gereksiz hasap etmeli bolsa, «namaz» we «oraza» sözleri «Gurhanda geçenok» diýip gereksiz

hasap edäýjeklermikä? Gurhanda namaz «salat», oraza «sawm» bolup geçişi ýaly, mezhep hem «syrat» (ýol) bolup geçýändir. Syratyň iň dogrusy hem «syraty-mustakyýmdyr». Allatagala Kurany-Kerimde şeýle diýýär:

«Resulym şek-şübhesiz, sen iň dogry ýoldasyň» («Ýasyn» süresi, 4).

Ynha, şu aýat hem Resulallanyň (s.a.w) ýolunyň, ýagny mezhebiniň syraty-mustakyýmdygyna şaýatlyk edýär. Pygamberimiziň (s.a.w) ýoly bolsa ehli-sünnet ýolunyň (mezhebiniň) hut özüdir. Şeýle-de baş wagt namazlarymyzda «Fatyha» (Elham) süresini okanymyzda «ihdines-syratal-mustakyým» («Rebbimiz bizi iň dogry ýol bolan Resullallanyň ýoly Ehli-sünnet ýoly bolan syraty-mustakyýma ýetir») diýip okamaýarysmy näme? Şeýle-de, hut Resulallanyň (s.a.w) özi «Sahyh Buharynyň» bir hadysynda: «Halas bolanlar Meniň we Sahabalarymyň ýolundan gidenleridir» diýýär. Allatagala hem Kurany Kerimde şeýle diýýär:

«Eý Resulym, aýt şolara, eger Allany söýýän bolsaňyz, geliň maňa uýuň diý, Alla hem sizi söýsün, günäleriňizu bagyşlasyn. Alla bagyşlaýjydyr, Alla merhemetlidir» («Aly-Ymran» süresi, 31).

Şu aýatlara we şu aýatlaryň manysyna meňzeş manydaky başga aýatlara laýyklykda, Resulallaha uýmak parz bolşy ýaly, Resuallanyň mezhebine, ýagny syraty-mustakyýma uýmak hem hemmämize parzdyr. Ýokarda ady agzalan dört müjtehit alymymyz hem bu iň dogry ýola nähili eýermelidigini we munuň içtihadyny görkezip, halkyň iň dogry ýoldan ýöremegine oňaýak bolupdyrlar. Olaryň hiç birisem «meniň görkezen syraty-mustakyýmymyň ady hanafylyk bolsun, şafygylyk bolsun, ýa bolmasa hanbalylyk bolsun» diýmändirler. Çünki muny şol döwürde ýaşap geçen halk köpçüligi çeşmelerde şeýle ýatlaýar we häzire çenlem şeýle ýatlanylýp gelinýär. Ygtykatda iň dogry ýol bolan Ehli-Sünnet ýoly (Sünni mezhebi) dowam edip gelşine, amalda bolsa ýüzden gowrak dürli-dürli içtihatlardan häzirki

wagta çenli diňe dört sünni mezhebi galypdyr. Resulyň ýoly bolan ygtykatda Ehli-Sünnet ýoly (Syraty-Mustakyým), ýagny mezhebi, amalda-da diňe dört mezhep dowam edipdir. Allatagala bu dört hak mezhebiň biziň günümize çenli gelip ýetmegine sebäp bolan mömin-musulman bendelerininiň we hak ýoldan ýörän ata-babalarymyzyň jaýlaryny jennet eýlesin. Allatagala ol mujtehit we ýolgörkeziji alymlarymyzyň bitiren beýik işleriniň sogabyny bersin.

Bugünki-gün yslam dininiň duşmanlarynyň aýakçylygyny edýänler käbir hususy teleýaýlymlarda we internet saýtlarynda amatyny peýläp ýatan ýyrtyjy haýwanlar kimin düýp meseläniň nämededigini aňşyрмаýan musulmanlary duzaga düşürüp, olary yslamyň ehli-sünnet ýolundan daşlaşdyrýarlar. Munuň bilenem çäklenmän torlaryna düşüren musulman ynançly ýaş oglan-gyzlary guduzlan ite öwrüp ýene-de musulmanlaryň üstüne küşgürýärler we kapyrlaryň çyrasyna ýag damdyrýarlar...

«Kuran dini», «Bize Kuran ýeter», «Töwhid Ehli» ýaly atlara duwlanyp yslam duşmanlaryna hyzmat edýän bu gapyllar özlerini hakyky hudaýsöýer hökmünde görkezip, hakyky musulmanlary şirke düşmekde aýyplayarlar. Bu aýakçylar özleri bilip ýa-da bilmezden töwhidi tutaryk edinip, yslamyň duşmanlaryna hyzmat edýärler we yslamyň hak ýolun hyýanat edýärler.

Musulmanlar dinlerini Gurhan meallaryndan däl-de, yslam ylmyhallaryndan öwrenmelidir.

Sözümiziň soňunda, yslam duşmanlaryna hyzmat edýän bu biçäre ehli-mealçylara Allatagalanyň hidaýat bermegini umyt we nyýaz edýäris.

Abdylła BEKIR HOJA.